

eul\_wid: ayq-ac

Ἑπτὰ Σοφοί or Σεπτέμ Σαπιεντές · Seven Sages of Greece

## Testimonies

Τῶν ἑπτὰ σοφῶν

**Period:** Ἀρχαϊκή [Archaic](#)  
**Dialect:** Μικταὶ διάλεκτοι [Mixed Dialects](#)  
**Domain:** Φιλοσοφία [Philosophy](#)  
**Format:** Συναγωγή [Collection](#)  
**Affiliation:** [Presocratic](#)

- <sup>1</sup> DIOG. I 40ff. περὶ δὴ τῶν ἑπτὰ (ἄξιον γὰρ ἐνταῦθα καθολικῶς κακείνων ἐπιμνησθῆναι) λόγοι φέρονται τοιοῦτοι. Δάμων ὁ Κυρηναῖος γεγραφὼς Περί τῶν φιλοσόφων [FHG IV 277] πᾶσιν ἐγκαλεῖ, μάλιστα δὲ τοῖς ἑπτὰ. Ἀναξιμένης δὲ φησι πάντας ἐπιθέσθαι ποιητικῇ· ὁ δὲ Δικαίαρχος [fr. 28 FHG II 243 vgl. Hermes 27 (1892) 120. 126] οὔτε σοφοὺς οὔτε φιλοσόφους φησὶν αὐτοὺς γεγενῆσθαι, συνετοὺς δὲ τινὰς καὶ νομοθετικούς. Ἀρχέτιμος δὲ ὁ Συρακούσιος [FHG IV 318] ὁμιλίαν αὐτῶν ἀναγέγραφε παρὰ Κυψέλῳ, ἧ καὶ αὐτός φησι παρατυχεῖν· Ἐφορος [F GrHist. 70 F 181 II 95] δὲ παρὰ Κροίσῳ πλήν Θαλοῦ. φασὶ δὲ τινες καὶ ἐν Πανιωνίῳ καὶ ἐν Κορίνθῳ καὶ ἐν Δελφοῖς συνελθεῖν αὐτούς. (41) διαφωνοῦνται δὲ καὶ αἱ ἀποφάσεις αὐτῶν καὶ ἄλλου ἄλλο φασίν, ὡς ἐκεῖνο [86 B 7]· ἦν Λακεδαιμόνιος Χίλων σοφός, ὃς τάδ' ἔλεξε· μὴδὲν ἄγαν· καιρῷ πάντα πρόσεστι καλά'. στασιάζεται δὲ καὶ περὶ τοῦ ἀριθμοῦ αὐτῶν. Λεάνδριος [fr. 4 FHG II 336] μὲν γὰρ ἀντὶ Κλεοβούλου καὶ Μύσωνος Λεώφαντον Γοργιάδα Λεβέδιον ἢ Ἐφέσιον ἐγκρίνει καὶ Ἐπιμενίδην τὸν Κρήτα· Πλάτων δὲ ἐν Πρωταγόρῃ [s. nr. 2] Μύσωνα ἀντὶ Περιάνδρου· Ἐφορος [FGrHist. 70 F 182 II 95] δὲ ἀντὶ Μύσωνος Ἀνάχαρσιν· οἱ δὲ καὶ Πυθαγόραν προσγράφουσιν. Δικαίαρχος [s. o.] δὲ τέσσαρας ὠμολογημένους ἡμῖν παραδίδωσιν Θαλῆν, Βίαντα, Πιττακόν, Σόλωνα. ἄλλους δὲ ὀνομάζει ἔξ, ὧν ἐκλέξασθαι τρεῖς, Ἀριστόδημον, Πάμφυλον, Χίλωνα Λακεδαιμόνιον, Κλεόβουλον, Ἀνάχαρσιν, Περιάνδρον. ἔνιοι προστιθέασιν Ἀκουσίλαον [8 A 1] Κάβα ἢ Σκάβρα Ἀργεῖον. (42) Ἑρμιππος δ' ἐν τῷ Περί τῶν σοφῶν [fr. 8 FHG III 37] ἑπτακαίδεκά φησιν, ὧν τοὺς ἑπτὰ ἄλλους ἄλλως αἰρεῖσθαι· εἶναι δὲ Σόλωνα, Θαλῆν, Πιττακόν, Βίαντα, Χίλωνα, <Μύσωνα>, Κλεόβουλον, Περιάνδρον, Ἀνάχαρσιν, Ἀκουσίλαον, Ἐπιμενίδην [3 B 1 I 32, 4], Λεώφαντον, Φερεκύδην [7 A 2a], Ἀριστόδημον, Πυθαγόραν, Λᾶσον Χαρμαντίδου ἢ Σισυμβρίνου, ἢ ὡς Ἀριστόξενος [fr. 52 FHG II 285], Χαβρίνου, Ἑρμιονέα, Ἀναξαγόραν [59 A 30. 33]. Ἰππόβοτος δὲ ἐν τῇ τῶν Φιλοσόφων ἀναγραφῇ· Ὀρφέα, Λίνον, Σόλωνα, Περιάνδρον, Ἀνάχαρσιν, Κλεόβουλον, Μύσωνα, Θαλῆν, Βίαντα, Πιττακόν, Ἐπίχαρμον [23 A 6c], Πυθαγόραν.
- <sup>2</sup> PLATO Protag. 343A τούτων [τῶν φιλοσόφως λακωνιζόντων] ἦν καὶ Θαλῆς ὁ Μιλήσιος καὶ Πιττακὸς ὁ Μυτιληναῖος καὶ Βίας ὁ Πριηνεὺς καὶ Σόλων ὁ ἡμέτερος καὶ Κλεόβουλος ὁ Λίνδιος καὶ Μύσων ὁ Χηνεὺς, καὶ ἔβδομος ἐν τούτοις ἐλέγετο Λακεδαιμόνιος Χίλων· οὗτοι πάντες ζηλωταὶ καὶ ἐρασταὶ καὶ μαθηταὶ ἦσαν τῆς Λακεδαιμονίων πολιτείας· καὶ καταμάθοι ἄν τις

αὐτῶν τὴν σοφίαν τοιαύτην οὕσαν, ῥήματα βραχέα ἀξιομνημόνευτα ἐκάστωι εἰρημένα. οὗτοι καὶ κοινῇ ξυνελθόντες ἀπαρχὴν τῆς σοφίας ἀνέθεσαν τῷ Ἀπόλλωνι εἰς τὸν νεῶν τὸν ἐν Δελφοῖς, γράψαντες ταῦτα, ἃ δὴ πάντες ὕμνοῦσι, Γνῶθι σαυτόν καὶ Μηδὲν ἄγαν. τοῦ δὲ ἔνεκα ταῦτα λέγω; ὅτι οὗτος ὁ τρόπος ἦν τῶν παλαιῶν τῆς φιλοσοφίας, βραχυλογία τις Λακωνική. καὶ δὴ καὶ τοῦ Πιττακοῦ ἰδίαι περιεφέρετο τοῦτο τὸ ῥῆμα ἐγκωμιαζόμενον ὑπὸ τῶν σοφῶν τὸ Χαλεπὸν ἐσθλὸν ἔμμενα ἰ. Charm. 164D ff. σχεδὸν γάρ τι ἔγωγε αὐτὸ τοῦτό φημι εἶναι σωφροσύνην τὸ γινώσκειν ἑαυτὸν καὶ συμφέρομαι τῷ ἐν Δελφοῖς ἀναθέντι τὸ τοιοῦτον γράμμα ... τὸ γὰρ Γνῶθι σαυτόν καὶ τὸ Σωφρόνει ἐστὶ μὲν ταῦτὸν ὡς τὰ γράμματά φησιν καὶ ἐγώ, τάχα δ' ἂν τις οἰηθεῖ ἄλλο εἶναι· ὃ δὴ μοι δοκοῦσιν παθεῖν καὶ οἱ τὰ ὕστερον γράμματα ἀναθέντες τό τε Μηδὲν ἄγαν καὶ τὸ Ἐγγύη πάρα δ' ἄτ' η. καὶ γὰρ οὗτοι συμβουλήν ὠιήθησαν εἶναι τὸ Γνῶθι σαυτόν, ἀλλ' οὐ τῶν εἰσιόντων [ἔνεκεν] ὑπὸ τοῦ θεοῦ πρόσρησιν· εἴθ' ἵνα δὴ καὶ σφεῖς μηδὲν ἥττον συμβουλὰς χρησίμους ἀναθεῖεν, ταῦτα γράψαντες ἀνέθεσαν.

<sup>3</sup> STOB. III 1, 172 Δημητρίου Φαληρέως Τῶν ἐπτὰ σοφῶν ἀποφθέγματα.